

„Między Oryginałem a Przekładem”

30 lat, 70 numerów

30 lat minęło – nie jak jeden dzień, ale szybko. Pamiętam jak przez mgłę zabytkowy dwór w podkrakowskich Mogilanach, gdzie w dniach 24-25 kwietnia 1994 roku odbyło się sympozjum przekładoznawcze na temat „Aktualne zainteresowania w teorii i praktyce przekładu” zorganizowane przez iberystów z Uniwersytetu Jagiellońskiego pod pieczę prof. Jadwigi Koniecznej-Twardzikowej. W 1995 roku ukazał się tom pokonferencyjny pod tytułem „Czy istnieje teoria przekładu?”, pod redakcją Jadwigi Koniecznej-Twardzikowej i Urszuli Kropiwiiec. W późniejszych latach sympozjum, już jako Ogólnopolska Konferencja Przekładowa, wędrowało po szacownych salach Uniwersytetu Jagiellońskiego, korzystało niekiedy z gościnności Akademii Pedagogicznej, a w 2013 roku przeniosło się na pięć lat w mury Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej. Szybko przerodziło się w jedno z najważniejszych spotkań polskich przekładoznawców. Logo konferencji przedstawiające otwarte okno – metafora przekładu – zachęcało do wejścia w jej przestrzeń.

Duszą konferencji od początku pozostawała Jadwiga Konieczna-Twardzikowa, kipiąca pozytywną energią, zarażająca studentów i młodych filologów swoją pasją do języka i do przekładu. To z jej inspiracji integralnym elementem stały się komunikaty studenckie, czyli minireferaty studentów na temat ich własnych doświadczeń przekładowych, oraz pomysłowa oprawa, na przykład któregoś roku nagradzanie prelegentów przestrzegających dyscypliny czasowej garścią rodzynek, karanie pozostałych garścią suchej pszenicy, nawiązujące do *Don Kichota*. Śmierć Jadwigi w 2009 roku zakończyła pewną epokę.

Razem z konferencją rozwijało się „Między Oryginałem a Przekładem” – początkowo wydawane jako materiały pokonferencyjne, później jako czasopismo. Jego filarem była dr Maria Filipowicz-Rudek. Okładka

nawiązywała do motywu okna. W widniejącym na niej tytule spójnik „a”, zawadiacko zeskakujący z prostej linii łączącej „oryginał” i „przekład”, sugerował mnogość wydarzeń rozgrywających się w czasie i w przestrzeni pomiędzy tekstem wyjściowym a tekstem docelowym, wydarzeń domagających się uwagi i zbadania. Ta mnogość znalazła odzwierciedlenie w publikowanych artykułach, traktujących o wszystkich rodzajach przekładu: pisemnym (literackim i użytkowym), audiowizualnym, ustnym; o wszystkich obszarach przekładoznawstwa: teorii, krytyce, dydaktyce itd. Lista tematów 70 numerów – by przywołać tylko kilka: „Czy istnieją szkoły przekładu w Polsce?”, „Poczucie humoru a przekład”, „Strategie wydawców, strategie tłumaczy”, „Norma w przekładzie”, „Profesjonalizacja w kształceniu tłumaczy”, „Tłumacz w świecie obrazów” – jest tego widowym dowodem.

W 2005 roku stery i konferencji, i czasopisma przejął prof. Jerzy Brzozowski. Pielęgnował różnorodność tematyczną, dbał o wysoki poziom artykułów, zapraszał badaczy zagranicznych do redagowania poszczególnych numerów, przyczynił się do wprowadzenia MOaP do baz danych takich jak Scopus, ERIH+, Index Copernicus Journals Master List.

Od 2011 roku współwydawcą MOaP, obok Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, jest Instytut Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego. Od 2013 roku pismo wychodziło jako kwartalnik w wersji internetowej, w wolnym dostępie, a zbiorcza wersja papierowa, coraz bardziej opasła, ukazywała się raz do roku. Skomplikowało to numerację – do numeru rocznika doszedł numer w obrębie roku oraz numer w wersji ciągłej, np. R. 19, nr 3/21 (2013) – ale znacznie poszerzyło przestrzeń publikacyjną. W 2019 roku pożegnaliśmy prof. Krzysztofa Hejwowskiego z ILS UW, przewodniczącego Rady Naukowej. Od 2022 roku pismo ma wyłącznie formę cyfrową.

W 2025 roku zastąpiłam Jerzego Brzozowskiego na stanowisku redaktora naczelnego. MOaP jest mi szczególnie drogi: 30 lat temu, w pierwszym numerze, opublikowałam mój debiutancki tekst. Mam nadzieję, że czasopismo pozostanie oknem otwartym na wszystko, co interesujące i ważne w badaniach nad przekładem. Z okazji urodzin życzę mu wspianiałych Autorów i Czytelników. Zapraszam do pisania dla nas i do czytania nas!

Marzena Chrobak
Redaktor naczelna